

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. An mutuans aliquid ultra sortem, seu rem mutuò daram exigere
possit ratione damni emergentis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

am dandum mutuanti, quia in tali casu onus aliquod pretio æstimabile imponitur à mutuante mutuatario, quod est supra sortem; quoddam tamen pro mutuo dato in præsentem exigas vicissim à mutuatario mutuum, ut v. g. si pecunias velit hinc & nunc à te mutuas habere, vicissim ille frumentum vel vinum tibi mutuum concedat, usurarium non est, quia potes merito beneficium petere ab eo, cui beneficium præstas, modò non sit speciale onus, & nihil supra sortem exigatur; sic potes etiam pro obligatione mutuandi pecunias in te suscepta, obligare alterum ad mutuum tibi dandum frumentum si petas, cum in tali casu, par utrinque servatur obligatio, penes te quidem ad dandas pecunias, penes alterum verò ad dandum frumentum, & nihil oneris pro mutuo dato imponatur aut accipiatur.

Tertio usurarium est, mutuare cum pacto, ut mutuatarius mutuanti beneficium aliquod, aut officium publicum conferat, aut obtineat, quia supra sortem exigitur in tali casu aliquid, tanquam justitiæ debitum; si enim propter mutuum concessum benevolentiam tantum alterius & gratitudinem expectes, absque pacto obligante nulla usura committitur, cum in tali casu nulla justitiæ obligatio interveniat, qua supra sortem solvi quid debeat.

Quarto usurarium est, mutuare cum pacto, ut mutuatarius condonet injuriam ipsi à mutuante, vel alio huic conjuncto illatam, quia imponitur onus, quasi ex justitiæ debitum, quod in sortem non computatur, aut computari solet, & exigitur pro mutuo, aliquid pre-

tio æstimabile supra sortem, remissio scilicet juris, quod habet injuriæ affectus ad compensationem & pœnam petendam.

Quinto usurarium est, mutuum dare cum pacto, ut mutuatarius obligatus sit ad fidejuben- dum pro mutuante, ob onus scilicet novum, quod est supra sortem nisi fidejussio non tam ut precium mutui exigatur, quam ut conditio, sine qua nolit quis mutuare. Plures casus videri possunt, in quibus usura committitur apud Theologos.

§. II.

An mutans aliquid ultra sortem, seu rem mutuo datam exigere possit ratione damni emergentis?

R affirmativè: neque enim teneor cum meo damno alteri mutuum dare, cujus ego ad damnum meum aver- tendum indigus sum, ita ut mutuatarius, si fortassis in mora fuit solvendi mutui, quod potuisset solvere, ac mutans interea damnum in rebus suis passus fuit, quod præcavere potuisset, nisi morosus mutuatarius moram traxisset in solvendo, teneatur ad omne damnum tale reparandum, cum in tali casu nullum lucrum supra sortem accipiat mutans, aut ad onus aliquod obliget mutuatari- um, ad quod ex naturæ jure non est obligatus, sed damni sui præcisè reparationem querat, & accipiat.

Ut autem sit obligatio, aut possit in pactum deduci obligatio damni reparandi, requiritur primò, ut mutuum sit causa damni, si enim aliunde mutans habeat, unde possit damnum sibi inmi-
nens

uens præcavere, nihil à mutuatario ratione damni peti, aut accipi potest, quasi debitum ex iustitia. Secundò debet mutuans mutuatarium præmonere de damno emergente, quia fortassis nollet cum tali onere accipere mutuum. Tertio requiritur, ut damnum, si quod eveniat ante tempus solutioni præfixum, sit deductum in pactum, saltem sub generali clausula, solvendi aliquid supra sortem; aliàs sibi imputare debet mutuans, quòd non melius damno suo caverit, nisi coactus fortasse ad mutuandum fuerit, quo in casu interesse damni emergentis exigere potest, etiam si nihil de eo conventum sit.

§. III.

An & quomodo in mutuo aliquid liceat, & sine usura exigi, vel accipi possit ultra sortem, ratione lucris cessantis?

SI lucro suo privatur mutuans, eò quòd pecuniam v. g. quam ad lucrum faciendum destinaverat, in toto à dare debuerit ali, aut lucrum perierit mutuant, eò quòd mutuatarius in culpabili mora solvendi fuerit, tenebitur ratione lucris cessantis mutuatarius satisfactionem facere, etiam ultra sortem dando aliquid juxta prudentis arbitrium, neque ulla in tali casu usura committitur, etiam si nihil de lucro cessante reparando in pactum deductum fuerit, cum lucro suo injustè in tali casu à mutuatario privetur mutuans. Quòd si tamen sponte mutuum dederit v. g. pecuniam ad lucrum faciendum destina-

tam, potest de lucro cessante pacisci, cum mutuario, mutuant, & tenebitur ille ex pacto ad lucrum cessante reparandum, si quòd cessavit mutuant ante solutionis tempus elapsum, & quòd in pactum deductum est, supra sortem solvendo aliquid, absque altero periculo pro ratione pacti, in quòd mutuatarius cum mutuant convenisset, quia enim in tali casu supra sortem solvitur aliquid præcisè ratione mutui, sed ratione lucris cessantis, quòd in gratiam illius, cui mutuum datum est, sibi mutuant. Bene tamen observandum est primo, ut lucris cessantis fieri possit pactum, & haberi ratio, non tantum in spe remota debere esse lucrum cessans pecunie scilicet talis, quæ hic & nunc mutuo datur, impendendæ fortassis ad lucrum faciendum, si aliqua daretur hujus occasio, (cum lucris adeo incerti nulla sit habenda ratio) sed quòd pecunia talis jam distinetur ad lucrum faciendum, vel negotiationem v. g. neque aliunde haberi potest hoc lucrum, si pecunia talis mutuo datur.

Observandum est secundo, ut non plus exigatur ratione lucris cessantis, quàm spectatis omnibus circumstantiis, & expensis faciendis, (spei lucris, quòd hic & nunc cessat, valet, nisi mala tantum indeterminate lucris cessantis compensationem in pactum deducere. Tertio denique observandum, quòd interesse lucris cessantis non debeat distim, & anticipatò à mutuatario exigi, sed tempus solvendi mutui expectari, ne preliata, in tali casu anticipatæ solutionis, committatur usura.